

Leili,

üks pagana naine.

Dufustus

Liivirahwa wabaduse mõitlustest

13. aastaja algul.

Kirjutanud

A. Saal.

Paides 1892.

Trükitud A. Seidelberg'i kulluga.

Дозволено цензурою. — Дерптъ, 12-го Нолбря 1892 г.

Печ. въ типог. А. Зейдельберга въ Вейсенштейнѣ.

1. Pulmad Ukupühäl.

Soe juve öö kattis metsa ja maad, orgu ja mäge magusa öielöhnaga ja nõidliku ämaru-
jega. Selgest tumesinisest taemast sirastivad
tuhanded kuldtähed ning sügavast weepeeglist
paistis teine taemas waatajale vastu. Raugemal
põhja pool ilustas eha helk taema serwa ning oli oma
höbejooned kõrgele taemafina sisse üles ajanud, kus
nad udupehmelt wiimaks hoopis ära kadusivad. Neg
ajalt tumestas taema paistust, aga ülendas ühtlasi
ka tähtede selgust, üks teine üles loitam walgus õhtu
poolt. Tasane, jabe, lillelõhnaline tuuleõhk kandis
sealt poolt rõõmsaid laulu hääli ja rahwa lõbusat
jutukära kaugele üle metsade ja mägede laiali. Terwe
salk lillepärjadega ehitatud neidusid tuli nalja heites
ja kõige rõõmsamas tujus ülemelt mäest alla wärskke
hallika juurde, mis siin mäe kalju sees wälja nirises,
oma jänu kustutama ja üleliigset soojust jahutama.
Tee pääl korjasivad nad üksteise wõidu hiilgawaid
Saani ussikesi ning paniwad neid oma pärgade sisse,
nii et nad eemalt kui muinasjutulikud õnnemaa print-
sessid oma kallikiwidest järawate kroonidega ehawalgujel
otse unenäoliku kenadusega wälja nägivad. Ssegi

nende ainus nägija, üks wana mehike hallika lähedal kiwi otjas, waatas üsna imekspanemisega selle näkineiu parwe pääle. Ta oli ka praegu üsna weel kahewahel, kas ta neid põesaste mahel liikuwaid rõõmsaid kujusid tõfiste inimeste ehk filma wiirastuste sekka pidi armama.

— Katsume, kes kõige enne hallika juurde saab, ütles üks kõlaw heal.

— Jah, katsume, hüüdsiwad mitmed teised sellega ühes nõuis.

— Kes kõige enne saab, see saab kõige enne mehele, naeris jälle üks.

— See murrab wist küll kõige enne oma kaela, manitjes weel üks hääl.

— Noh siis kael ehk mees! Kael ilma meheta ei maksa ka palju. Üks, kaks, kolm!

Ja nagu lennates tormasiwad nad kõid mööda järsku mäekülge üksteise õhinal alla. Noored puud oliwad aga taga loogu jäänud. Enne kui istuja oma kiwi otjast kõrwale sai karata ja ennast ära peita, oliwad nad juba all hallika juures.

— Mina olen kõige esimene, hüüdis see, kes tõeste kõige enne hallikale sai. Minu kaela luu on weel terve, ma saan enesele kena noore mehe, selle pääle joon ma puhast hallika wett ja teie kõid saate sedasama tegema.

— Pea, ära weel joo! teclas üks seltsilane. Müüd on juba öö käes ja niisugusel ajal näidatakse tihti siin hallika juures nägemist. Waata enne hoo-

Iega hallik läbi kui jood, kas ja sääl mitte üht mehekujut ei silma — na oma tulewast teist poolt!

Selle pääle kostis wallatu naer hulga poolt. Siis kõlas wali kirkamine õhtu õhu sisse, nii et see kalju kumises ja metšad mitu korda wastu kajasiwad.

— Üks tont wõi inimesel!

Neidude salk kargas pool ehmatuse, pool nalja pärast tagasi. Halliku kalju seinä najal seisib wanake liigutamata, kes juba enne siin oli ning mitte eest ära ei saanud minna. Aga warsti piirasiwad julgemaiks läinud muruneid ta oma ringi sisse.

— Kes siin on? küsisiwad mitmed korräga. Kui ja inimene oled, siis räägi meiega, ehk oled ja tont wõi mõni filmamoonutus, siis kao ära, nii et natuke sinist suitsu ja kolm tilka wett järele jääb, lihas üks tüdruk weel juurde.

Mees näis kahe wahel olema, mis ta pidi tegema. Kartis ta neidusid, kes temale mitte tõelikud inimeste lapsed ei näitnud olema?

— Tont ega filmamiirastus ei ole ta mitte, rääkis jälle üks julgem piiga, sest siis oleks ta ära pidanud kaduma. Ja seda üteldes astus ta paar sammu lähemale, mõttis ta käest finni ning tõmbas ta kalju najalt eneste keskele, kus ehawalguis wähe suurem oli.

Lai kübar sügawaste üle filmade tõmmatud jäi ta nüüd neiu karja keskele seisma. Suur habe kattis ta nägu millest ainult nina ja filmad wälja paistisiwad. Inimese nägu oli ta küll kõige wähem.

— Tont! kuuldi neiuksi tasakeste üks teisele kõrwa sisse fofistama.